

zákona — jak shora vytčeno — pouhým důsledkem zásady obsažené v odst. 1., vyplývá z něho nutně, že zaměstnanci, konající převážně práce duševní anebo dozírající pravidelně k pracím osob jiných, nejsou dělníky, jež má na mysli odst. 1. Plyne však z něho a contrario, — ponechá-li se mimo zřetel pravidelný dohled k pracím osob jiných a přihlíží-li se toliko ke konání prací ve výrobě — že zaměstnanci, nekonající práce převážně duševní, nýbrž práce tělesné, avšak nikoliv povahy podřízené, pojistné povinnosti podrobeni nejsou a sluší je proto považovati za dělníky po rozumu odst. 1., i když vykonávají práce odborné, vyžadující určitou kvalifikaci.

Pro právní názor, jež hájí žal. úřad a zúčastněná strana, Všeobecný pensijní ústav v Praze, že mezi kategorií zaměstnanců konajících při výrobě převážně duševní práce ve smyslu odst. 2 lit. a) a kategorií dělníků ve smyslu odst. 1 jest ještě jedna kategorie zaměstnanců konajících třeba převážně tělesné práce, avšak vyžadující zvláštní kvalifikace, zákon nijakého vodítka nepodává. Nevymezuje nikde výslovně pojem dělníka po rozumu odst. 1, neobsahuje mimo § 1 na žádném jiném místě nějakého ustanovení, z něhož by se význam použitého výrazu »dělník« dal vymeziti a nezbyvá tudíž nežli spatřovati horní hranici sporného pojmu právě v uvedeném ustanovení 2. odst. lit. a) jednajícím o zaměstnancích, kteří vykonávají převážně duševní práce.

Z toho, co zde uvedeno, vysvítá, že výrok žal. úřadu o pojistné povinnosti Františka K. založen jest na nesprávném výkladu zákona, a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti pro nezákonnost.

Č. 3404.

Státní zaměstnanci (Slovensko): * Předpokladem nároku bývalého justičního úředníka státu uherského na zaopatřovací požitky proti státu čsl. dle zák. č. 270/1920 jest, že vykonal slib poslušnosti a byl prozatímně ponechán v úřadě podle § 2 zák. č. 64/1918.

(Nález ze dne 27. března 1924 č. 5203).

Věc. Mořic B. v P. proti ministerstvu spravedlnosti o výslužné.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Nař. rozhodnutím zamítnuta opětá žádost st-lova o pensionování s odůvodněním, že, poněvadž st-l nevykonal slibu poslušnosti čsl. republiky dle § 2 zák. z 10. prosince 1918 č. 64 Sb., nebyl ani prozatímně ponechán ve svém dosavadním služebním postavení a že proto dle platných předpisů nemá nároku na pensijní zaopatření vůči čsl. státu, jehož zaměstnancem nikdy nebyl.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje stížnost, která sice doznává, že st-l slib věrnosti ve smyslu zákona č. 64/18 nesložil, dovozuje však, že tato okolnost nemůže míti význam, neboť ustanovení cit. zák. týká se jediné úředníků, kteří byli ve službě ponecháni, nikoliv však těch, kteří neměli úmyslu ve službě setrvati, nýbrž hodlali odejiti do výslužby, na niž již měli plný nárok. Mezi zaměstnance toho druhu patřil i st-l, maje více než 40 služebních let.

Také sankcí stanovených zákonem č. 270/20 nelze na st-lův případ použití, ježto během lhůty 60denní stanovené v § 4 resp. v § 6 tohoto zák. z 20. června 1920 se hlásil o přijetí do služby. Nemá tedy nař. rozhodnutí opory v zákoně a navrhuje se proto jeho zrušení.

Rozhoduje o stížnosti uvažoval nss takto:

Dle § 2 zák. č. 270/1920 byli od 30. dubna 1920 zaměstnanci býv. státu uherského při soudech, stát. zastupitelstvech a trestnicích podrobeni veškerým zák. a nař., jimiž upraveny jsou služební poměry a požitky státních zaměstnanců toho druhu v ostatních částech republiky, jmenovitě služební pragmatice z 25. ledna 1914 č. 15 ř. z. a předpisům souvislým, ovšem toliko potud, pokud samotným zákonem č. 270/20 nestanoveno odchytek.

St-l domáhá se dání do výslužby. O nárocích na výslužné a přeložení do výslužby pojednává služ. pragm. v odd. III., jednajícím o právech státních úředníků, a v odd. IV. o změnách v jejich služebním poměru. Předpokladem pro dání do výslužby a pro nárok na výslužné jest poměr úřednický, o jehož založení jedná I. hlava služ. pragm.

Pokud jde o justiční zaměstnance, ustanovené bývalým státem uherským, obsahuje však zák. č. 270/20 v § 6 ustanovení odchylné od služ. pragmatiky, stanově, že tito zaměstnanci stávají se trvale ustanovenými zaměstnanci čsl. státu, jestliže vyhověli požadavkům § 2 zák. z 10. prosince 1918 č. 64 Sb., t. j. složili-li tam předepsaný slib věrnosti čsl. republice a byli ponecháni prozatímne na svých služebních místech, nebylo-li zařízeno buď jejich propuštění bez veškerých nároků dle § 4 zák. č. 270/20 nebo dle § 5 pensionování dle norem práva uherského platných dne 28. října 1918.

Pokud tedy jde o justiční zaměstnance ustanovené bývalým státem uherským, sluší jediné ty z nich, ohledně nichž byly splněny tyto předpoklady, považovati za osoby, vůči kterým byl založen úřednický poměr k čsl. státu, jenž jest, jak svrchu dovozeno, předpokladem nároku na výslužné resp. dání do výslužby.

St-l sám doznává ve stížnosti, že první podmínce, totiž složení slibu poslušnosti dle § 2 zák. č. 64/18 nevyhověl, a ze správních spisů jest nad to patrné, že ani další předpoklady splněny nebyly, neboť st-l nebyl na svém služebním místě prozatímne ponechán, nýbrž bylo v důsledku toho, že odepřel složení shora zmíněný slib poslušnosti, výnosem ze 6. června 1919 nařízeno jeho okamžité sprostění služby a oznámeno mu, že bude dán podle své žádosti maďarské vládě k dispozici.

Za tohoto stavu věci nelze míti za to, že by byl u st-le předpoklad pro nárok na výslužné, totiž ustanovení čsl. úředníkem, dle služební pragmatiky dán.

St-l se ovšem domnívá, že ustanovení § 2 zák. č. 64/18 nelze naň vztáhnouti, poněvadž zákon ten měl na mysli toliko úředníky, kteří hodlali ve službách setrvati a nikoliv ony, kteří měli již tou dobou nárok na výslužné a chtěli ho použiti. Než nehledě k tomu, že st-l ničeho podobného v době, kdy slib poslušnosti od něho byl požadován, neuvedl, nýbrž právě naopak tím, že žádal, aby byl dán k dispozici vládě maďarské, dal zcela nepochybně na jevo, že chce svoji pracovní sílu věnovati nadále jen státu uherskému, nelze ničeho, co by tento právní názor podporovalo, ani ze zák. č. 64/18, ani ze zák. č. 270/20 vyčísti.

Ovšem dopouští zák. č. 270/20 v § 5, aby do výslužby dáni byli justiční zaměstnanci bývalého státu uherského i tehdy, nebyli-li ustanoveni definitivně dle shora uvedeného § 6 cit. zák., arci toliko dle norm bývalého státu uherského platných ohledně výslužného do 28. října 1918.

V tom směru sluší však opětně, aniž by bylo třeba uvažovati o tom, zda tento předpis zakládá vůbec nějaký subjektivní právní nárok, poukázati k tomu, že i toto ustanovení vztahuje se jedině na zaměstnance uvedené v předchozím § 4 t. j. ony, kteří složili slib poslušnosti dle § 2 zák. č. 64/18 a na svých služebních místech byli prozatímně ponecháni.

Jak již shora uvedeno, nevyhověl však st-l těmto požadavkům, a nelze proto dopustiti ani případné použití tohoto předpisu na jeho případ.

St-l má ovšem za to, že předpokladům zák. č. 270/20 vyhověl tím, že se podáním z 20. června 1920 hlásil do služby. Stížnost má tu na mysli patrně podání z 13. června 1920, jímž st-l žádal o své znovupřijetí do služby a trvalé ustanovení dle cit. zák., v němž prohlašuje, že se podrobuje veškerým předpisům platným pro čsl. státní úředníky, a domnívá se se zřetelem k tomu, že tato žádost byla podána do lhůty, stanovené posl. odstavcem § 6 resp. § 4 cit. zák. 60 dny, počínaje ode dne 20. dubna 1920, kdy cit. zák. nabyl účinnosti, že tím učinil zadost požadavkům cit. zák. a že újmy tam stanovené již proto nemohou jej po právu stihnouti.

Tento názor jest mylný. St-l tu přehlíží, že tento předpis, stanovící toliko lhůtu ke složení služební přísahy, předpokládá již splnění všech předchozích podmínek pro vznik definitivního poměru služebního cit. zák. položených, jmenovitě složení slibu dle § 2 zák. č. 64/18 a ponechání dotčeného úředníka na jeho služebním místě, jímž st-l, jak již shora dovozeno, nevyhověl.

Jestliže tedy za toho stavu věci min. sprav. vůči nároku st-lovu zaujalo odmítavé stanovisko s odůvodněním, že st-l předpokladům § 2 zák. č. 64/18 nevyhověl a proto že dle platných předpisů nevstoupil vůči čsl. státu v poměr zaměstnanecký, jenž jest předpokladem pro existenci jím uplatňovaného nároku, nelze shledati, že by bylo jednalo v odporu se zákonem.

Jest proto stížnost bezdůvodná a bylo ji zamítnouti.

Č. 3405.

Státní zaměstnanci: Státní zaměstnanec, jmenovaný až po 1. lednu 1923 nemá podle § 7 zák. č. 394/1922 nárok na přídavky ve výměře vyšší než pro svobodné, třebas před jmenováním do civ. služby státní byl ve službách obecních a dříve ve službě déle sloužícího poddůstojníka.

(Nález ze dne 27. března 1924 č. 5204).

Věc: Emil J. v Bratislavě (adv. Dr. Jan Zavadil z Prahy) proti ministerstvu spravedlnosti (min. taj. Dr. Kar. Vodstrčil) o rodinný přídatek.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.